

Kmet, delavec in obrtnik
naj bode narodu vodnik!

Izaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 50—
za pol leta „ 15—
za inozemstvo
za celo leto Din 50—
izterati po tarifi. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamko za od-
govor. — Nežranksana
pisma se ne sprejema.

Kmetški list

Glasilo „Zveze slovenskega kmetškega ljudstva“.

Vsako uživaj vse sadove
svojega dela in marljivosti!

Rokopisi se ne vre-
čajo. — Plača in toži
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 566. — Račun
pri pošti. Čekovnem za-
vodu št. 11.566.

Neslovenska politika Slovenske Ljudske Stranke.

Pred nekaj dnevi ste izšle 3. in 4. številka revije »Čas«, ki jo izdaja »Leonova družba« v Ljubljani. Ta zvezek je posvečen spominu dr. J. Ev. Kreka. V njem so natisnjeni članki o dr. Kreku kot sociologu, parlamentarcu, Jugoslovancu itd. Na strani 148. piše prof. J. Dolenc pod zaglavjem »Slovenci in Hrvati so en narod«, da je bil dr. Krek duševni oče neke resolucije iz leta 1902, v kateri se pravi:

»Hrvatje in Slovenci so po krvi, jeziku, zgodovini ter večinoma tudi po veri en narod; zato je potrebno, da se hrvaški in slovenski delavski stanovi med seboj podpirajo.«

Mi nismo nikoli trdili, da so Hrvati in Slovenci en narod. Tudi Radič in njegov kmečko-ljudski pokret ni tega trdil. Nasprotno Radič je ponovno izrekel, da so Hrvati narod za sebe, a Slovenci zopet za sebe. Mi smo vedno le podarjali, da nam je v danih razmerah in v ustavnih bojih naše nove države vsaj v političnih zadevah potrebna solidarnost hrvaškega in slovenskega kmečko-delavskega ljudstva. Zakaj? Zato, ker so Hrvati naši sosedi od Kvarnera do Prekmurja, ker živimo z njimi enajst stoletij v prijateljskem razmerju, ker so njihove gospodarske, socialne in politične prilike že ne povsem enake, pa vsaj zelo slične našim, in smo iz tega izvajali tudi logične posledice. Pa ne samo to, tudi politične prilike v naši državi silijo nas Slovence, da si poiščemo naravnih zaveznikov v tej državi. Jugoslavija je parlamentarna država, vsaj na papirju je tako zapisano. Politika pa ni ljubezen, ni sentimentalnost, ampak je hladen račun. In kaj nam pove ta račun? Številke nam pravijo, da ima Jugoslavija 12 milijonov prebivalstva, med njimi komaj za en slab milijonček Slovencev. Naš parlament ima 315 poslancev, med njimi komaj 26 Slovencev. Ni pa izključeno, da se bo število 26 še zmanjšalo, ako se našim Nemcem, ki jih lepo številke živi med nami, posreči si zopet priboriti lastno nacionalno parlamentarno zastopstvo. Kaj nam povedo suhe te številke? Predvsem to, da Slovenci sami v nobenem slučaju ne bomo odločilni politični element v tej državi, ker nas je premalo, pa če se vseh 26 slovenskih poslancev organizuje v enem parlamentarnem klubu. Kvečjemu, da bi ena ali druga parlamen-

tarna nezgoda za kratek čas potrebovala teh 26 glasov, ki bi se jih ob prvi priliki seveda zopet nehvaležno otresla. Politično je položaj Slovencev v tej državi tako jasen, da bolj biti ne more.

Ob tem spoznanju smo napredni in svobodoljubni slovenski federalisti takoj po volitvah l. 1923 predlagali SLS vodstvu, da pristopi k osnovanju »Slovenskega narodnega sveta«, deloma tudi zato, da bi se tedanjim plebiscitarnim volitvam odvzel že v naprej očitak strankarstva in klerikalizma. Ta predlog je bil odbit, in to iz čisto ozkih strankarskih razlogov. Tudi nadaljni naši predlogi, da se naj slovenska politična akcija sporazume s hrvaškim kmečko-ljudskim pokretom, so bili z zasmehom in ogorčenjem odklonjeni pri vodstvu SLS.

Bolj pametni so bili »Samostojni kmetje« s poslancem tov. Pucljem na čelu. Oni so pravočasno uvideli, da preti Slovincem na dosedanji politični poti popolna izolacija — najhujše, kar se sploh more pripetiti v političnem življenju. Zato so stopili v politično zvezo z nami, a namen te naše »Zveze« ne more biti drug, kakor politično organizirati ves slovenski narod na novi osnovi in v skladu s tistimi velikimi socialnimi idejami, ki so idejno povsod zmagale po vojni. Danes se nahajamo v ozki politični federativni zvezi s Hrvatsko kmečko stranko, s katero nas veže ne samo nujna politična potreba, ampak tudi enotno gledanje na politične, kulturne, gospodarske in socialne prilike in potrebe vsega kmečko-delavskega prebivalstva, bodisi v Sloveniji, na Hrvaškem, v Slavoniji, v Dalmaciji, v Hercegovini ali Vojvodini. Že iz tega sledi, da tu ne gre za ozke strankarske interese, ampak za velik socialno-gospodarski pokret.

Politični in gospodarski boj v državi se bolj in bolj poočituje v dveh taborih. En tabor je zastopnik reakcije in predvojne protisocialne miselnosti, drug tabor je zastopnik svobode, ljudske neodvisnosti in socialno-gospodarskega napredka. To sta tista dva mlinška kama, med katerima bo tisti, ki ne znajo najti prave orientacije, hudo. Kajti zakon narave pravi, da bodo zmleti.

Če bi SLS, ki je nosilka 20 slovenskih mandatov, znala pravočasno iti pot, ki so jo narekovali

zgodovina, politične tradicije in nove razmere nove države, bi imeli Slovenci velikansko korist od tega. 20 poslancev SLS je danes v Beogradu brez posta, brez političnega ugleda, veljave in prijateljev. Ako že naši maloštevilni poslanci iz Slovenije precej dosežejo, koliko bi se za Slovence doseglo šele, ako bi kar 24 poslancev prišlo za delo in stopilo v borbo za interese slovenskega kmečko-delavskega naroda na tej politični osnovi, ki smo si jo mi zamislili že pred tremi leti.

Danes te napake SLS ni mogoče popraviti. Vsaj tako naglo ne in brez temeljite duhovne reforme v notranjosti te stranke. Pri vsem zatrdjevanju, da dela SLS »sloven-

ske« politiko, kaže praksa, kažejo vsakodnevna dejstva, da je ta politika neslovenska, ker je Slovincem na vsej črti škodljiva.

Kakor v vojni, tako je tudi v politiki; kdor si ne zna ali ne more zagotoviti zaveznikov, mora propasti, ako je nasprotnik številnejši in močnejši. Politično vodstvo SLS se ni izkazalo, bilo je podobno tistemu generalu v vojski, ki žene vojake iz same trmoglavosti in omejenosti v ogenj, v katerem poginejo brez koristi za vsakega, a v največjo škodo svojcev in naroda. Takšna pa je bila SLS politika. Ker je brez koristi in očito brezmiseln, jo bo moralo ljudstvo pri prvi priliki spremeniti.

A. Prepeluh.

Pismo samostojnega demokrata „Kmetškemu listu“.

Takoj po prevratu sem bil navdušen demokrat. Najprej sem bil demokrat sploh, potem pa samostojen demokrat, tako kakor so ukazovali iz ljubljanske Kazine in iz ljubljanskega Narodnega doma.

Danes imam pa demokratstva dovolj. Tudi samostojnega demokratstva.

Takoj po prevratu sem verjel, da ni nobenega Slovenca, nobenega Hrvata in nobenega Srba več na svetu, ampak da smo vsi samo Jugoslovani. Verjel sem, da smo vsi enakopravni in da moramo zato imeti eno državo, enega vladarja, en parlament in eno armado in en denar. Danes pa tega ne morem več verjeti.

Vero v jugoslovanstvo in vero v enakopravnost mi je v mojem srečnem poplunu ubilo »Jutro«, ki ga berem vsak dan, ne vem pa, kako dolgo ga bom še bral. »Domovino« sem že nehal brati, ker je prebedasta.

Lahko si mislite moje razočaranje, ko sem začel brati v »Jutru« strašne pritožbe, kako neznansko smo Slovenci v državi zapostavljeni v gospodarskem oziru. Kar čez noč so se pokazali v »Jutru« — Slovenci! Kje so pa — Jugoslovani? Ali jih mar ni več? Kje so »enakopravni« državljani? Ali jih tudi ni več? Celih 6 let smo imeli v »Jutru« same Jugoslovane in enakopravne državljane, v sedmem letu pa je vse skupaj čez noč vrag vzlet! Tukaj nekaj ni prav in ni tako, kakor bi imelo biti!

Pa sem zopet pred nekaj dnevi bral, da je govoril Pribežević v Sarajevu o prečanih. Kdo pa je to,

kaj je to? Kakšni prečani? Kaj ni več Jugoslovancov in enakopravnih državljanov? Tudi tukaj nekaj ni tako, kakor bi imelo biti.

Šest let sem bil Jugoslovane in enakopraven državljani, vedno, kakor so rekli dr. Žerjav in gospodje iz ljubljanske Kazine. Davek je bil pa čimdalje večji! Kolikor bolj enakopraven sem bil, več sem plačeval. Tako, da sem nazadnje rekel, da se menda le g. dr. Žerjav in naš Pribežević nekoliko motita!

Cincal sem dolgo sem in tja, dokler ni prišel na Krško polje grozni Štefan Radič. Tudi mene je zaneslo tja doli. Tam pa je stopil med nas kmete grozni Radič, ki ni prav nič grozen, pa je nam rekel: »Kmetje, vi ste bedasti! Zakaj verjame, kar vam pripovedujejo Žerjav in Korošec? Bodite in ostane pošten slovenski kmetje, kakor so hrvaški kmetje Hrvati, srbski kmetje pa Srbi. Vsi skupaj pa smo kmetje in Jugoslovani. Kar nas pa je slovenskih, hrvaških in srbskih kmetov, moramo gledati, da bomo dobili mi kmetje vso državno moč v roke. Potem bo bolje, prej nikdar! Dokler nas bo vladala pekvarjena gospoda, nam bo vedno hujše!

Te besede so mi odprle oči! Danes vem, da je naša rešitev samo v kmečki slogi in zato sem danes radičevec. Dr. Žerjav in dr. Korošec me pa ne bosta nikdar več farbala! Ti naj mažejo svojo gospodo kakor jo hočejo, mene pa ne bosta nikdar več! Mi slovenski, hrvaški in srbski kmetje moramo skupaj! Živio Radič, naš kmečki vodja! Dr. Žerjav naj pa šteje svoje cekine. Bivši demokrat, sedaj radičevec.

Naše meščanske šole.

Izza prevrata se snujejo povsod na Slovenskem marljivo meščanske šole. Sicer ni njihovo ustanovljanje vedno odmev ljudske zahteve, ampak često le zadovoljitev par ljudi, ki si obetajo od ustanovitve meščanske šole osebnih koristi, vendar je v splošnem razveseljiv pojav, da streme široke plasti našega naroda po višji izobrazbi, kot jo nudi ljudska šola.

Toda opozoriti moram naše ljudi na nekaj, česar ne smemo prezreti, ako nočemo, da nam bo današnja meščanska šola manj koristila kakor bi je lahko.

Kadarkoli se govori pri nas o potrebi meščanske šole, vedno primerjamo Slovenijo s Češko, češ Čehi imajo toliko meščanskih šol, mi pa toliko, pri Čehih ima že skoro vsaka večja vas svojo meščansko šolo, pri nas je pa še niti veliki srezi nimajo.

Toda pri tem pozabljamo to-le: gospodarske, predvsem kmetijske in obrtne prilike so pri Čehih čisto drugačne kot pri nas. Pri Čehih je povsod dovolj velikih kmetij, ki potrebujejo in s častjo rede absolutno meščanske šole kot gospodarja, pri nas so velike kmetije redko sejane. Naše male kmetije so sicer tudi potrebne izobraženih gospodarjev in jih bi za silo tudi redile, toda pri nas misli vsakdo, kdor dovrši meščansko šolo, da mu je domača gruda premalo, da bi jo obdeloval. Prav tako so redki oni absolventi meščanskih šol, ki si iščejo kruha v obrti. Vsakdo le sili med uradnike, kakor da bi se tam mleko cedilo in bi ne bil vsakdanji kruh pičlejši kot kje drugje. Naš kmet in obrtnik namreč še vse premalo sebe spoštujeta in ne vidita časti svojega dela, temveč jo iščeta tam, kjer je ni več kot v njunem opravilu.

Naš kmet, naš obrtnik, iz večine vsak naš človek je tak: sosed je dal svojega fanta ali svojo deklino v meščansko šolo, ga bom pa že jaz! Ne da ga pa zato, da bi dobil v svojem poslu izobraženejšega naslednika, ampak da se ga otrese od hiše. Potem se pa začne trkanje na vrata in nadlegovanje poslanec, naj bi poskrbeli njegovemu absolventu meščanske šole pri kakem uradu ali v kaki pisarni službo, kakor jo je dobil sin ali hči tega ali onega sosedu. Misli našega človeka se razvijajo v tem pogledu po navadi tako in prav pogosto jih tudi naravnost pove: »Ustanovili ste nam meščansko šolo. Ne rečem, da ni bila potrebna. Pa saj smo tudi dali vanjo svojo deco. Zdaj jo je dovršila, a mi ne znamo z njo kam. Za kmetijo ni, ker ni vajena dela in si želi gosposkega življenja, obrti pa tudi ne zna. Zato jo zrinite za kako pisarniško ali uradniško mizo, bo že kako živela.«

Toda vzgajanje uradniških in pisarniških siromakov ter duševnega proletariata ne sme biti cilj meščanskih šol. Duševni proletarij tvori nevarnost za naravni razvoj človeškega napredovanja in nosi v sebi klico nasilnega prevrata v človeški družbi.

Čas bede duševnih delavcev v

naši državi je že na pragu in ni več daleč, ko bo vsem očividno. Od kar je Pribečević s svojo reformo srednjih šol potisnil slovenske in hrvatske srednje šole navzdol, srbskih pa ni povzdignil niti za najmanjšo mero, raste pri nas vidoma število duševnega proletariata.

Od Pribečevićeve reforme srednje šole moramo smatrati nižjo srednjo in meščansko šolo za isto, torej se je pomnožilo pri nas število meščanskih šol za število srednjih šol, odnosno število nižjih srednjih šol za število meščanskih šol. Razlika je pač ena, in sicer ta, da je učna metoda meščanskih šol boljša in modernejša kot ona srednjih. V splošnem pa imamo mi baš vsled tega srednjih šol preveč in se ne bode mogli v naših malih mestih vzdržati istočasno meščanska in nižja srednja šola. V tem pogledu je vsako barantanje in prerekanje brezsmiselno.

Naša meščanska šola je grešila v glavnem v tem, da je stremila vedno za tem, kako bi se zenačila glede pravic z nižjimi srednjimi šolami. Ta njena napaka je zanjo pogubna, ker se s tem odtujaše svoji nalogi. Meščanska šola ne sme biti pripravnica za nižje uradništvo in ne sme naznati javnosti z veseljem, da imajo njeni absolventi pravico nižjih srednjih šol. Meščanska šola bodi širiteljica kulture med širokimi sloji naroda, ona naj vzgaja izobražen naraščaj za praktične poklice in naj ima vedno v tem pogledu po krajevnih razmerah jasno očrtan značaj, n. pr. kmetijski, obrtniški, trgovski itd. Meščanske šole bodo odgovarjale svojemu bistvu le, če bo njenim absolventom zaprta pot v čisto uradniško službo. Poudarjam pa: pot v čisto uradniško službo, ker bi bilo napačno, ako bi se ne sprejemali absolventi meščanskih šol v one uradniške panoge, za katere bi meščanska šola boljše pripravljala kot ostale šole.

Ministrstvo prosvete je pred leti že nameravalo nekaj podobnega, da bi zajelo naval učencev meščanskih šol v uradniške službe ter tako že pred potrebno reorganizacijo meščanske šole to vsaj deloma vrnilo svojemu namenu. Na žalost je takrat stvar zaspala, a pozneje so odločali taki, ki vidijo vso srečo meščanske šole v njenem izenačenju glede pravic z nižjo srednjo šolo, dasi so nabrani statistični podatki jasno pokazali, da je zašla meščanska šola od svoje namembne poti, ker se je posvetil le neznamen odstotek njenih učencev praktičnim poklicem.

Kadar ustanovljamo kje meščansko šolo, imejmo pred očmi vedno praktične potrebe okraja, za katerega se ustanavlja, in pa to, ali je potreba dotičnega okraja po pravi meščanski šoli resnična ali samo namišljena.

Za prosveto ne smemo nikdar štediti denarja, toda obča korist je svetejša kot ona posameznikov. Šola mora biti vedno narodna dobrina in mora po svojih smernicah odgovarjati vedno in povsod interesom večine.

Dr. Krek in pl. Šuklje.

List »Čas« je svoj zadnji zvezek posvetil spomenu dr. Kreka. Prvi članek, ki govori o Krekovi sociologiji, je spisal dr. Aleš Ušeničnik, drugega o Kreku politiku Fr. pl. Šuklje in tretjega o Kreku Jugoslovancu Iv. Dolenc. Navrženih je še par droblin. Ušeničnik piše zanimivo in objektivno kot strokovnjak. Navaja Krekove vrline, pa tudi njegove slabosti, češ, da je bil kot sociolog pravi ljudski tribun, ni bil pa ustvarjen za »čisto znanost«, kar se celo neugodno občuti.

Šukljejev in Dolencov članek obsega pa nekaj pomanjkljivosti, ki ne smejo priti v našo politično zgodovino. Danes si oglejmo prvi članek.

Šuklje trdi, da je bil svoje dni zgodovinar in da se v zgodovinskih pisanih resnica. Dodaja še, da se dr. Šusteršič ne more več zagovarjati in da vobče pri nas še velja prislovica »De mortuis nil nisi bona«. A to omenja le zaradi tega, da dr. Šusteršiča, na katerega je (ker je postal kot deželni glavar njegov naslednik), še vedno gorak, bolj občutljivo useka.

Najprej trdi Šuklje, da je bil Šusteršič kot poslanec len in lakomen človek. Pravi, da je po navadi vstopil na Dunaju v odsekovo posvetovalnico, vprašal najprej po prezenčni listi, tam se podpisal in običajno tudi takoj izginil. Kdor je kdaj poznal nesebičnega in jako delavnega dr. Šusteršiča, na drugi strani pa dvornega svetnika pl. Šukljeja, mora reči, da je omenjena trditev neistinita, da je zlasti z ozirom na to, odkod prihaja, nečedno natolcevanje.

Se manj resnična in res grda je pa Šukljejeva trditev, da si je dr. Šusteršič proti volji svoje stranke, posebno še proti volji dr. Kreka, l. 1912, nekako prisleparil kranjsko deželno glavarstvo.

Šuklje piše: Še danes hranim zanimivo pismo svojega naslednika v deželni glavarstvu, pisano neposredno po mojem odstopu, datovano iz Ljubljane 3. januarja 1912. V njem čitam doslovno:

»Dragi prijatelj!... Včeraj sem bil na Dunaju, vozil sem se dve noči zaporedoma — enkrat tja in enkrat nazaj. Vprašanje Tvojega nasledstva je zelo težavno in je še vse in suspensio. Danes je Schwarz na Dunaju in sam sem radoveden kaj skuhajo.« Ali nekaj tednov kasneje sem bil tudi jaz na Dunaju, in dasi nisem bil več niti poslanec niti deželni glavar, sem si ohranil še svoje stare zveze ter se razgovarjal z najmerodajnejšimi osebami. In tu sem izvedel od zelo zanesljive osebe, da je isti dr. Šusteršič, ki je šel na Dunaj s striktnim naročilom, tam izposlovati Povšeta kot deželnega glavarja, ministrskemu predsedniku grofu S'birghu dejal: »Wenn sie Ordnung haben wollen im kranischen Landtage, müssen sie mich zum Landeshauptmann machen.« O tem čudnem postopanju je izvedel tudi Krek — s svojo besedo jamčim, da ne iz mojih ust — in daleč se je odmaknil od Šusteršiča navzlic temu,

da mu je toliko let bil vdan v vsem prijateljstvu. — Tako pl. Šuklje.

Zdaj pa pogledjmo drugi dokument, ki drži. Dne 10. januarja 1912 je prinesel Slovenec na prvem mestu natisnjeno nastopno Izjavo Izvršilnega odbora SLS, katero je koncipiral dr. Krek. Izvršilni odbor SLS je v sinočnji seji vzel najprej na znanje poročilo načelnika dr. Šusteršiča o njegovem imenovanju za deželnega glavarja in njegovo izjavo, da daje svoj državnozborski mandat na razpolago. V razpravi se je soglasno poudarjalo, da to imenovanje ne sme ničesar izpremeniti v razmerju, ki ga ima nač. dr. Šusteršič do stranke doma in na Dunaju. Ravno tako se je soglasno izražalo, da mora ostati slejkoprej težišče delovanja nač. dr. Šusteršiča v vodstvu naše delegacije v državni zbornici. Končno se je soglasno sklenilo: »Izvršilni odbor je prepričan, da bi bil izstop dr. Šusteršiča iz državne zbornice za stranko naravnost škodljiv in zato ga naproša, naj svoj državnozborski mandat ohrani tudi še naprej.« — Dr. Šusteršič je izjavil, da ustreza ti soglasni želji in da ostane potemtakem glede na državnozborsko delegacijo vse, kakor je bilo.

Ali si moremo misliti, da se je ves Izvršilni odbor SLS, ko je razglasil to Izjavo, namenoma ali iz nevednosti lagal in tako javnost varal? Znabiti je pa kdo na Dunaju nekoliko podražil že itak razvratnega Šukljeja in mu govoril tako, kakor je bilo temu všeč. Šuklje je namreč, ko je nehal biti deželni glavar, postal ves divji na vse vodstvo SLS in tudi na dr. Kreka. Izdal je Šuklje kmalu potem neko strupeno brošuro, proti kateri je v »Slovenec« nastopil dr. Lampe z dvema uvodnima člankoma, s katerima je bil Šuklje primerno pokrtačen. Orisal je njegov značaj v prvem članku takole: »Pl. Šuklje zna povzdigniti sebe na račun drugih. Nasprotnika najprej pohvali in potem se povzdigne na njegovih ramah in reče: Tak moč, glejte, pa jaz sem še večji. Tako je hotel porabiti dr. Kreka in dr. Žitnika za podnožje svoji veličini. Šuklje je liberalci enega mnenja... Šuklje v svoji brošuri trdi, da je dr. Krek kot referent pred liberalci in Nemci iz zbornice — bežal. Dr. Kreka ni še nihče videl na begu, najmanj v kranjskem deželnem zboru. Tudi kot referent finančnega odseka ni imel povoda k begu... Šuklje očita dr. Žitniku, da je baje oškodoval akcijo za državno saniranje kranjskih deželnih financ s tem, da je zavračal liberalna pretiravanja in povedal resnico. A s tem dela Šuklje dr. Žitniku veliko krivico. Od liberalcev nismo nikdar še pričakovali honetnosti.«

Še huiše levite bere dr. Lampe pl. Šukljeju v drugem članku (št. 141. l. 1912) in to, kakor pravi zaradi pavšalnega sumničanja, da deželni odbor nepošteno deli podporo. Začne se članek z besedami: »Pl. Šuklje si šteje v posebno čast in poudarja kot izrazito stran svo-

jega značaja, da izpreminja svoje prepričanje... Jaz pozivljam, (te besede so debelo tiskane) bivšega deželnega glavarja pl. Šukljeja, da iz svojih »bogatih izkušenj« tudi z dejstvi dokaže to perfidno očitanje.

Tako je bilo tačas! Pl. Šuklje najbrže misli, da je cel svet na to pozabil. Zato se drzne v »Času« pripovedovati, kako je bil dr. Krek vedno z njim zvezan po iskrenem prijateljstvu.

Lastnost, katero je dr. Lampe zgoraj omenil, se pa pl. Šukljeja še danes drži. Piše namreč: »Ne vem, če bo še kdaj kaka stranka naša deželi razpolagala s tako nenavadnimi sijajnimi talenti, kakor je bila trojica dr. Krek, dr. Lampe in dr. Šusteršič. Morda ne bode preveč drzno, ako se i jaz v spodobi razdalji pridruživim tej skupi-

ni. Združeni smo formirali jako znamenito četvorico, vplivno na zgoraj, učinkovito tudi na zdol.«

Še par besed. Dokaže se lahko, da l. 1912 dr. Krek še ni bil nasprotnik dr. Šusteršiča, dasiravno se je tačas skrito nasprotstvo pričelo od strani drugih znanih mož, ki se hoteli priti do korit. Dr. Krek je, žal, z njimi potegnil štiri leta pozneje. Nastala je potem ljuta borba, ki se je končala s smrtjo treh mož znamenite »četvorice«.

Pl. Šuklje še radovedno vpraša v »Času«, zakaj se je pogrešalo na Krekovi spominski svečanosti deželnega glavarja in dr. Lampe. Odgovor je ta: »Lumpi in faloti« niso smeli kaliti s svojo navzočnostjo omenjene svečanosti.

Zadeva o deklaraciji prihodnjič. Sorski.

Razne politične vesti.

Narodna skupščina nadaljuje razpravo o drž. proračunu. V zadnjem času je govoril tudi Pribičević, ki se je pa silno vrezal. Mislil je, da mu bo Radič ves čas ugovarjal in delal medklince. Pribičević pa je drugače. Radič je ves čas Pribičevićevega govora mirno sedel na svojem prostoru in ni niti najmanjšega medklince napravil. To je Pribičevića tako zmotilo, da mu je popolnoma zmešalo načrt govora. Zato ta Pribičevićevego govor spada med najslabše, kar se jih je ploh slišalo v razpravi o proračunu. V četrtek 25. februarja je govoril tov. Pucelj, ki se je odločno zavzemal za koristi svojih volilcev. Govor priobčimo prihodnjič.

V zunanji politiki postaja zopet nekam nemirno. Nedavno so se sestali v Temišvaru zunanji ministri Jugoslavije, Češke in Rumunske (torej »male antante«). Sedaj je naš zunanji minister nenadoma odpotoval v Rim, na posvetovanje z Mussolinijem. Od tam gre v Pariz. Kaj se pripravlja, se v tem trenutku točno še ne ve. Bržkone pa so te priprave v zvezi z vstopom Nemčije v Društvo narodov in z zahtevom Nemcev in Avstrijcev, da bi se Avstrija priključila Nemčiji. Pred par dnevi je bil glavni voditelj Avstrije, bivši ministrski predsednik Seipel v Berlinu, kjer so se pogovarjali brezdvomno v prvi vrsti o tem, kako bi se Avstrija združila z Nemčijo. Mi proti združenju nimamo nič, ako nam Nemčija v tem slučaju odstopi slovenski del Koroške, ki je po nesrečnem plebiscitu padel pod Avstrijo.

Minister prosvete Radič in slovenske ljudske šole. Nam vsem je znano, kako divje se je zaganjalo in se še zaganja demokratarsko in esesarsko časopisje dan za dnem v neumorno za kmetsko-delavski stan delavnega prosvetnega ministra Radiča. »Jutro«, »Slovenec«, »Demovina« in »Domoljub« ter »Slov. Gospodar« so naravnost tekmovali med seboj, kateri bi se bolj debelo zlagal čez g. Radiča in naše neumorne poslance. Med drugimi se je predbacivalo g. ministru prosvete, da hoče vsa bremena za šole na deželi naprtiti občinam

itd. Kaj pa vidimo v dejanjih? G. Radič je v zadnjem času za osnovne šole v Sloveniji dal velike podpore, kakor smo že v zadnji številki poročali. Niti Pribičević niti Korošec se kot bivša prosvetna ministra nista nikdar tako spomnila slovenskih šol, kakor Radič. Tu se zopet vidi, da Radič doseže za kmečki stan neprimerno več kakor 22 nekmečkih slovenskih poslancev! SLS in SDS so ponovno bile v vladi; njihovi poslanci so pač sedeli na ministrskih stolčkih, toda kaj so dosegli tekom dolgih šestih let za ljudske šole v Sloveniji? To nam naj povejo! Da, da, z lažnjivim pisanjem esesarskih in demokratarskih časopisov se hoče poneumiti izmozgano ljudstvo, da ne bi izpregledalo, toda v dejanjih se vidi, kdo ima srce za slovenskega kmeta, delavca in obrtnika! Našim maloštevilnim, toda vrlim delavnim in poštenim zastopnikom pa kličemo: »Le tako naprej brez ozira na levo in desno po srednji zlati poti za blagor in boljšo bodočnost izmučenega slov. delovnega naroda!« S—s.

Mali računar. »Slovenec« se že ves teden trudi, da bi ovrigel trditve, ki smo jih napisali v zadnji številki v članku o davkih. Ima pa s svojim trudom malo sreče, ker ne pozna male računice. Ta računica pravi, da imajo radičevci 60 poslancev, radikali pa 140. To znaša skupaj 200. Vseh poslancev je 315, torej znaša večina polovico od 315, to je 158. Toliko poslancev nima nobena stranka. Zato tudi nobena stranka ne more brezobzirno izpeljati vsega, kar bi hotela, torej tudi radičevci ne, čeprav imajo 60 poslancev. Ali mislite, da hrvaški radičevci ne bi radi znižali davčnih bremen za Hrvaško? Bogzna, pa še kako radi! Ker pa nimajo večine, se morajo zadovoljiti s tem, kar je trenutno dosegljivo. Dalje zahtevajo naši esesarji, naj Pucelj s svojimi tovariši izstopi iz Radičevega kluba. Če izstopi, bi imeli radičevci še vedno 56 poslancev in z radikali skupaj bi štela večina v parlamentu še vedno 196 glasov. Ta večina je tako močna, da brez vsake skrbi lahko sprejme za Sloveni-

jo še petkrat ali pa desetkrat večje davke, kakor jih že imamo, pa če posl. Pucelj in njegovi tovariši glasujejo »za« ali »proti«. V danih razmerah, kakoršne so, je veliko, da je posl. Pucelj dosegel kot član močnega radičevskega kluba vsaj to, kar je dosegel! Res je, da to ni vse, kar bi mi želeli, nekaj pa je le, dočim prihajajo gg. dr. Žerjav in dr. Korošec v Slovenijo popolnoma praznih rok! Mala računica nas uči, da vsi slovenski poslanci skupaj, tudi če bi pripadali samo eni stranki, ne pomenijo v beogradskem parlamentu proti 315 poslancem popolnoma nič, če pa hočejo kaj pomeniti in kaj doseči, se morajo opreti na eno ali drugo izmed močnih in pomembnih strank.

Umazana demagogija. Naši esesarji farbajo vedoma in namenoma nezavedne in o parlamentarnih razmerah manj poučene ljudi, da je Pucelj kriv visokih davkov v Sloveniji. Na drugem mestu navajamo številke, iz katerih sledi, da višine Sloveniji naloženega davka Pucelj ne more (zaenkrat vsaj) pod nobenim pogojem izpremeniti, pa če ostane v radičevskem klubu ali pa izstopi iz njega. Tam pravimo tudi, da je kot član radičevskega kluba vsaj nekaj dosegel, če bi pa taval po parlamentu sam, ne bi bil dosegel prav nič! Da pa damo našim esesarjem priložnost, da praktično dokažejo, koliko je vredna njihova trditve, da bi bili davki v Sloveniji manjši, če Pucelj izstopi iz radičevskega kluba in glasuje proti proračunu, izjavljamo (in mislimo, da to lahko storimo brez skrbi) in obljublamo javno, da bomo postavili ves svoj vpliv pri naših poslancih v to, da takoj izstopijo iz radičevskega kluba, kakor hitro prevzamejo dr. Korošec in njegovi tovariši in cela SLS jamstvo za to, da bodo davki za Slovenijo takoj po Puceljevem izstopu iz radičevskega kluba le za 10 procentov nižji! Ako davki za Slovenijo takoj po Puceljevem izstopu iz radičevskega kluba ne bodo znižani za 10 procentov, plačajo davek za Slovenijo dr. Korošec in njegovi tovariši in celokupna SLS! Mislimo, da odločitev za »esesarje« ne bo težka. Če je res, kar govore, jamstvo brez skrbi lahko prevzamejo, seveda ne samo z dolgim jezikom, ampak z denarjem! — Svoje pristase pa prosimo, naj ta naš poziv po celi Sloveniji razneso do zadnje bajte, da bo končno vsak, še tako oddaljen naš kmet v hribih, do dna spoznal esesarsko varanje ljudstva.

Pavovo perje. V zadnji številki našega lista smo poročali, da je monopolna uprava spregledala kazni onim kmetom, ki niso nasadili več kot sto tobakovih sadik, na pritisk radičevcev. To je tudi popolnoma verjetno in razumljivo, ker se vlada ozira pač na želje in zahteve onih klubov, iz katerih je vlada sestavljena, ne pa na »zahteve« opozicije. Kljub temu pa piše mariborska »Straža«, da je to olajšanje dosegel posl. Vesenjaj! Kakor da bi dr. Korošec in ves njegov klub danes v Beogradu kaj pomenili! Dr. Korošec in posl. Vesenjaj pomenita danes o Beogradu toliko, kakor Cibrov Jaka iz Trnovega! —

Tudi dr. Žerjav ni več zadovoljen s svojim perjem in bi se rad nališpal s pavovim. Poroča namreč preko »Jutra« iz Beograda, da je poštni minister njemu obljubil, da se bo v Ljubljani zidala nova palača čekevnega urada. Naj na kratko povemo, da je sedanji poštni minister — radičevce, ki se za slovenske samostojne demokrate toliko briga, kakor za ljubljansko cestno blato, ki so ga lani zvozili bogvekam. Minister dr. Šuperina je dr. Žerjavu kvečjemu povedal, kaj bo naredil, obljubil mu pa ni prav nič, ker tudi nima nobenega vzroka mu kaj obljubovati.

Ugotovitev. V zadnji številki smo v članku o davkih javno vprašali dr. Korošca, naj pove, ali se je on kdaj kaj dogovoril glede davkov v Sloveniji, predno je vstopil v to ali v ono vlado, ali se ni dogovoril. Na odgovor na to vprašanje smo čakali cel teden, pa zastonj! Odgovora ni in ga tudi ne bo! Ta molk pove več kakor vse gobeždanje Korošcevih agitatorjev po deželi o davkih. Isto vprašanje smo postavili na dr. Žerjava, dobili smo pa ravno tak odgovor, kakor od Korošca, namreč nobenega. Tudi dr. Žerjav vé, zakaj molči.

Velika razburjenost vlada v mariborski esesariji. To dokazujejo esesarski listi, ki se kar penijo od jeze. In zakaj? Zato, ker so naši mariborski in ostali štajerski tovariši tako marljivi s svojim političnopodružnim delom med ljudstvom. Svojim tovarišem čestitamo na uspehih in kličemo: Tako naprej, kakor ste začeli! Skrajni čas je že, da izginejo iz naše politike ljudje, kot so Žebot, Pušenjak in Vesenjak.

Sumljiva mrzlica kolinoljuba Žebota. (Dopis iz Dravske doline.) Mariborski Žebotov »špugtrigel« »Naša Straža« se venomer zaletava v naš pokret s sumljivo mrzlico, kakor da gre kolinoljubu za kožo (béri: mandat!). Kajti če človek brez poklica izgubi svoje poslansko mesto, obsojene so roke, da se seznanijo s plugom in motiko, a njegovo rejeno telo, da se pripogiba k materi zemlji. To pa bi bila usodna sprememba za človeka, ki se je naučil, da iz ljudske nerazsodnosti kuje svoj kapital in glasove, ki jih je zadnjič občutno izgubil. — Naš pokret gre silno na živce Žebotu, ker je »njegov« okraj neverjetno dobro dovteten za toliko osovraženo — »radičevščino!« Mačka zaevali, če ji stopiš na rep, zato je Žebotovo cvilenje jasen znak, da se mož zaveda, kaj mu je v bližnji bodočnosti namenjeno. Zato sanja o polomiji Radičevih agentov v Kamnici pri Mariboru, kjer se je baje vršil nek naš shod. Resnici na ljubo bodi povedano, da so šli člani našega oblastnega odbora v okolico po informacijskem poslu, kjer so slučajno nabrali nekaj naročnikov za »Kmetški list«. Žebot je videl stvar, kakoršne navadno človek vidi, ko se mu bliža zadnja ura. Zato mu tudi ni zameriti, če naše ljudi zmerja za hlapce, ki so plačani iz Zagreba in Beograda... Kolino-ljub je v svoji predsmtni zburjenosti pozabil, da je on plačan

iz Beograda, kamor se stekajo naši kmečki in delavski davki. o katerih toliko govori in laže, a ne pove, da on iz teh denarjev, ki so izprešani žulji in izmozgana hrbtenica našega kmeta in delavca, prejema iz Beograda dnevno 1200 K! Tega kmetom ne pove! On že ve zakaj! — Laž in obrekovanje to je orožje Eseles-politike. In ravno to ubija SLS, v katere krščanstvo naše res krščansko ljudstvo več ne veruje. — Dalje piše kolinoljub v notici »Vsiljivost Radićevih hlapcev« na način, ki je samo njemu lasten. Resnica je ta: Od dobrouspelega shoda v Selnici ob Dravi je tov. Mesarič dal zapeljati naše delegate v Bresternico, kjer sicer ni bil napovedan shod. Ker so pa ljudje želeli, da nas čujejo, smo naglo razglasili shod in tekem ene ure je bila gostilna tov. Brudermanna polna. Kar bunca o avtoprometu in avto-družbi, za katero je sklical novinar g. Kovač sestanek, ki se je tudi vršil in dokončal — je zopet Žebotov način poročanja. Tov. Bendé na shodu niti govoril ni, nego tov. Lipovšek, ki je žel za svoja izvajanja obilo priznanja in zahvale. Tov. dr. Igor Rosina pa je bil pozvan, da govori, kar je tudi storil ter žel istotako veliko odobravanje. Vsi tisti, ki so kolinoljubu (na pritisk in slinaste besede) izjavili, da ne marajo imeti z nami stika (glej cit. Stražol!), izjavljajo nam, da s kolinoljubom ne marajo imeti stika in pridno nabirajo za pogrebni sklad SLS, ne pa kakor pravi kolinoljub za »Ljudski sklad SLS«. Dokaz temu je dejstvo, da si je tov. A. Ravnjak, ki ga omenja kolinoljub med »vthotapljenimi« odborniki, naročil in plačal celoletno naš »Kmetijski list«. Njemu se sledili tudi drugi, ki prosijo za nabiralne pole in položnice! To je porazna resnica, obenem pa dokaz, kako nerodno se brani kolinoljub, po milosti božji in po nepredvidnosti naroda narodni poslanec, ki se nič ne brani dnevnih 1200 K, katere sprejema od Beograda, ki mu je od zadnje izvolitve do danes izplačal 452.400 kron! V imenu Radićevcev iz Bresternice in Kamnice: A. R. in tovariši.

Eselesarska lažljivost. Eselesarji se silno jeze, ker se naše krajevne organizacije, tako pridno ustanavljajo. S pomočjo zaupnikov smo dognali, da je ravno Žebot tisti nemirni duh, ki nadleguje naše pristaše — odbornike. Tako je vrigel v »Slovenca« zlobno izmišljeno vest, da odborniki novoustanovljene krajevne organizacije v Bresternici pri Mariboru nočejo biti odborniki. Vest je toliko zlobna, kakor bedasta. Našega tov. Ant. Ravnjaka je slovenski kolinoljub »prejel« na cesti, a tov. Ravnjak nam izjavlja, da noče s falitno SLS imeti nobenega posla in da se odkrito priznava za pristaša ZSKL. Da v bodoče očuvamo naše tovariše, ne bomo odslej objavljali imen odbornikov. Kolinoljubovo početje pa nam je jasno, kajti gre mu za kožo (beri: mandat) in bo moral, ako propade pri volitvah, prijeti za sekiro, kramp ali motiko... Odtod ta strah!

Shodi in razne prireditve.

V Kamniku bo seja okrajnega odbora v nedeljo, dne 7. februarja ob 10. uri pri tov. Cerarju.

V Velenju se vrši v nedeljo 7. marca 1926 ob 3. uri popoldne v gostilni Al. Čretnik »Skaza« ustanovni občni zbor ZSKL. Vabila so se pravočasno razposlala. Kdor bi pa pomotoma vabila ne dobil, jih lahko dobi še pri gostilničarju »Skaza« v Velenju. Zaupniki, ki ste dobili povabila, pridite in pripeljite svoje znanke in prijatelje!

Šmarje pri Jelšah. V nedeljo 14. marca se vrši ob 9. uri dopoldan občni zbor okrajne organizacije za šmarski okraj. Na občnem zboru, ki se vrši v gostilni tov. Bevcarija, poroča tov. inž. Debelak. Na dnevnem redu so dalje poročila in izvolitev novega okrajnega odbora. Pozivamo vse krajevne organizacije celega okraja, naj pozovejo svoje člane k številni udeležbi zboru. Za somišljenike SRS in SKS je udeležba dolžnost.

Konjice. Okrajno tajništvo ZSKL na željo fantov in deklet sklicuje za 14. marca 1926 ob 10. uri ustanovni občni zbor Društva kmetijskih fantov in deklet. Govoril bo tov. dr. Rosina in drugi. Kmetijski fantje in dekleta pridite vsi! Ustanovni občni zbor bo pri g. Dimitroviču »Hotel Jelen« v Konjicah. — Ivanuša, tajnik okrajne org. v Konjicah.

Drenov grič. Občni zbor krajevne organizacije ZSKL bo v nedeljo 7. marca ob pol dveh popoldne pri tov. Oblaku. Dopoldne istega dne ob 9. uri je sestanek v Blatni Brezovici pri tov. Ivanu Lovrinu (pri Janezu). Tovariši, pridite!

Pri Sv. Bolfenku pri Središču smo ustanovili dne 7. II. krajevni odbor ZSKL, v katerem sta združeni obe zvezini stranki. Odbor obstoji iz sledečih članov: Preds. Anton Lukman, čevljar, Kog; podpr. Juri Lihtenvalner, viničar, Gomila; tajnik Vinko Nerad, viničar, Kog; blag. Bolfenk Gregorinčič, gostiln., Kog; odborniki: J. Kolarič, kmet, Kog; Franc Lihtenvalner, viničar, Gomila; Franc Levanič, pos., Kog; Franc Sovič, pos., Kog; Mirko Kolarič, kmet, Jastrebeci.

Nova Cerkev pri Vojniku. V nedeljo 21. febr. se je vršil shod »Zveze Slov. Kmetijskega Ljudstva« pri županu tov. Lešniku. Prišlo je toliko dobrega kmetijskega in delavskega ljudstva, da so vse dvorane bile nabito polne. Prišli so tudi iz sosednih far. Shodu je predsedoval tov. Lešnik. V lepih besedah je pojasnjeval pomen današnjega shoda in dal besedo tov. Švikaršiču. Govornik je ožigosal obljubkarsko eselesarsko politiko. 20 poslancev SLS ljudstvo samo farba ter skrbe le za sebe. Od 20 poslancev SLS plača mogoče samo 10 poslancev davkov in vsi drugi nič. To gre vse na račun kmetov in delavcev. Tov. Švikaršič kot bivši tajnik SLS pozna vse slabosti eselesarije in si jo je torej lahko pošteno privoščil. Govoril je tudi o drugih strankah, posebno o samostojnih demokratih. Njih cilj so korita, bankirska politika, korup-

cija in nasilstvo. Uradnik naj ostane uradnik in ne politik in učitelj naj vzgaja deco, kakor so učili stari učitelji. Žali Bog, danes se že otroci učijo politike v šoli, vsled tega je tudi tako malo uspeha v učenju. Potem tudi ni čuda, da so naše ječe polne, ker duhovniki in učitelji hujskajo, namesto da bi širili ljubezen do bližnjega. Konečno je še poudarjal, naj se vsi brez razlike združijo v močno stranko »ZSKL«, ki ima najlepšo bodočnost. Izvajanja govornika so vsi glasno odobraval. Živio Radić, Živio kmetška misel! Nato je govoril tov. Potočnik iz Frankolova. Povdarjal je, kako koristno je za kmeta in delavca, ki sta navezana eden na drugega, da složno nastopita pri volitvah. Pod zeleno Lipo se naj vsedeta, kakor se je to zgodilo pred davnim vekom in naj ljubita bližnjega, kakor sam sebe. V složnosti je moč, ki prekosi in pretrga vse meje in težave. Varujte se slabih časopisov, posebno pa »Straže«, »Gospodarja«, »Jutra« in zastrupljene »Domovine«. Vsak si naj naroči naš »Kmetijski list«. V vsaki hiši mora biti naš list! Konečno je še govoril tov. Lešnik o organizaciji in o kmetijstvu. V splošnem se mora poudarjati, da si lahko vzame cela zelena Štajerska Novo Cerkev za vzgled, ker ima tako izbornega župana, kakor je tov. Lešnik; on vzgledno vodi občino! Po zborovanju se je sestavila krajevna organizacija za Novo Cerkev ter je pristopil celi občinski odbor v odbor ZSKL. V odbor krajevne organizacije ZSKL so bili izvoljeni: Predsednik: Lešnik Ivan, posestnik in župan; podpredsednik: Jekl Josip, posestnik; tajnik: Lešnik Ivan, županov sin; blagajnik: Gobec Alojzij, pos. in podžupan; odborniki: Pogorelec Matevž, posestnik; Matek Andrej, posestnik; Cechner Josip, posestnik v Landeku; Kline Franc, pos. sin; Kranjc Alojzij, posestnik, Gobec Konrad, posestnik, Kranjc Anton, posestnik in Kline Josip, posestnik. Konečno so tov. Švikaršiča prosili, da bi posredoval, da čimprej pride naš boritelj in voditelj g. Štefan Radić v Škofjovas pri Celju. Na ta shod bi gotovo prišlo 20.000 dobrega kmetijskega in delavskega naroda.

Dornova pri Ptuj. Dne 21. februarja popoldne se je vršil pri nas shod, katerega sta sklicala tovariša Drogenik in Hrga. Zastopane so bile vse stranke. Potek shoda je nudil opazovalcu zanimivo sliko, pravcati mali slovenski parlament. Tv. E. Stoklas je težavno nalogo vsekakor častno rešil. V obširnem govoru je orisal kmetijski pokret. Na podlagi zgodovinskih dejstev je ugotovil, da Slovenci nimamo sploh nobenega boljšega izhoda, kakor da se naslonimo na brate Hrvate in se tako složni in močni uveljavimo v naši državi. V debati je govornik zadovoljivo pojasnil številna vprašanja. Nekdo od prisotnih je vroče krivo kritiziral kar vse križem in povprek. Ko ga je tov. Stoklas vprašal, kateri stranki prišteva samega sebe, se je modro odrezal, češ, da nobeni, kar je po-

ozročilo splošno veselost med zborovalci. No, preprostemu človeku se taka polomija ne sme zameriti, ako pa se to zgodi inteligentu. Je vendar šolan, je to drugo poglavje. Upravitelj šole Kožuh je namreč vzel v zaščito »uboge« advokate g. Pivka. Zares čudno, ako g. Kožuh pozablja, da on ne biva med advokati in ne živi od advokatskemveč od — kmetov. G. Kožuh rešitve in zaščite sta predvsem potrebna kmet in delavec! Tov. Stoklas ga je z lahkoto ugnal v korog; mi Dornovčani smo se pa dovoljno muzali. Pristaši SLS, katerih je bilo mnogo na shodu, pazno poslušali našega govornika Dornovčani so v splošnem znali kot mirni, skrbni in preudarni gospodarji in se je shod vršil mirno, kar bi bilo tudi tedaj, ako bi ne bilo v lokalni samem prisoten orožnik z nataknenim bajonetom — Pokret ZSKL se tudi pri nas širila eselesarija propada. — Dornovčan.

Ormož. Pri nas se je vršil v nedeljo 28. februarja dobro obiskan sestanek zaupnikov SRS, ki ga je sklical in mu predsedoval tov. Ivan Rojs. Sestanek se je udeležil tudi narodni poslanec tov. Andrej Kelemina. Po gospodarskem in političnem poročilu se je izvolil okrajni odbor, ki si je izbral za predsednika poslanca tov. Kelemino, za podpredsednika in tajnika tov. Rojs ter za blagajnika tov. Šterman. Poleg teh funkcionarjev šteje okrajni odbor še 32 članov iz vseh večjih vasi okraja. Za delegate na občni zbor v Celju so bili izvoljeni sledeči tovariši: Hlebec Matija, kmet v Lači vasi (Sv. Bolfenk pri Središču), Fideršek Anton, upokojene Vičenci pri Veliki Nedelji; Kelemina Matko, posestnikov sin v Grab pri Središču; Meško Martin mizarski mojster in pos., Hajna pri Veliki Nedelji; Pučko Martin kmet iz Ključarovcev (Sv. Toma pri Ormožu), Reich Ivan, kmet v Lešnici pri Ormožu; Rojs Ivan, posestnik iz Ormoža; Rojs Karlo stavbenik iz Ormoža, Sever Franc posestnik iz Ivankovcev pri Ormožu in Vavpotič Ivan, kmet iz Lbanje pri Ormožu. Na delo!

Županski tečaj v Ribnici priredila županska zveza prihodnje nedelje dne 7. marca 1926. Predavanja prične ob pol 8. uri zjutraj po razmaši. Ob desetih se tečaj prekinja ter nadaljuje po dopoldanskem cerkvenem opraviilu. Vsi občinski zastopniki (župani, odborniki, mestniki) so vabljeni, da se udeležijo predavanj v čim najobilnejšem številu.

Izjava.

Podpisanemu je prišla do roke lažidemokratska »Domovina«, v kateri se maže med odbornike obrednih demokratarkov tudi moje ime. Izjavljam, da nisem bil na občnem zboru pri g. Kosiju ter kot odločen pristaš ZSKL odklanjam to posilno izvolitev.

Obrež, dne 21. februarja 1926.

Franjo Vrbančič l. r. posestnik v Obrežu

Dopisi.

Kranjsko.

Iz Blok. V torek 23. t. m. je preminul v Novivasi na Blokah upokojeni župnik Jakob Koritnik v starosti 78 let. Pokojni župnik je bil rojen 1. 1848 v Polhovem gradu in je po več letih kaplanovanja prišel leta 1894 na Bloke za župnika, kjer je bil v službi do leta 1921, ko je stopil v pokoj. Pokojni župnik je bil duhovnik na svojem mestu. Bil je blagega srca, se politično ni udeleževal in ravno radi tega ni bil dobro zapisan pri svojem sošolcu škofu Jegliču. V fari ni imel skoro nobenih nasprotnikov, a še manj sovražnikov. Kako je bil priljubljen, se je najbolje videlo pri pogrebu. Takega pogreba še ni bilo na Blokah. Poleg številne asistencije duhovnikov je bil celokupen občinski odbor, gasilno društvo, obe šoli, Marijina družba in tudi orli (pokojniku ti tiči niso bili nikoli pri srcu). Pevci pod vodstvom njegovega dolgoletnega prijatelja nadučitelja Jurga so mu zapeli 3 žalostinke v slovo. Na grobu mu je v slovo spregovoril kratek, a iskren govor naš tov. Stanko Lenarčič. Vse Bloke so ostale pod vtisom veličastnega sprevoda. Bločani so sedaj prav jasno pokazali, da znajo ceniti duhovnika, ki ni nikoli sejal sovraštva med svoje farane. Marsikatero trpko besedo je bilo pri sprevodu čuti na račun njegovega naslednika, ki hoče vse farane komandirati. Da je bil pokojni na pravem mestu, je dokaz tudi to, da ga je »Slovenec« prav na kratko odpravil. Bločani si želimo duhovnikov, ki bi hodili po potu pokojnega župnika Koritnika. Slava njegovemu spominu!

Sv. Duh pri Škofji Loki. Ko sta se vračala na pepelnico sredo, pri belem dnevu, od Zakotnika na Trati Ratinkova godca iz Šutne, Franc in Jakob, v spremstvu Puščavnikovega iz Črnogroba, so jih napadli suroveži brez povoda že v vasi Virmaše. S težavo so jim utekali naprej in stopili vsi preplašeni v Balantovo gostilno. Pokličejo liter vina, toda v trenutku že padejo čelari pretepači po njih s steklenicami in stoli. Po posredovanju gostilničarja se jim je posrečilo uteči na stranska vrata iz hiše, toda podivjanci so planili za njimi ter jih okrog cerkve sv. Duha podili z velikimi noži, grozeč jim: »Še danes boste crknili! Tu vas zrežemo na kose! Tu mora vas hudič vzeči!« itd. Napadenci so komaj ušli. Pripomniti moram, da je to esesarska vas, ki se odlikuje s takimi podivjanci in suroveži, kakršnih tudi Balkan nima. Tako se vzgaja mladina na esesarski verski podlagi! Spodtikujete se ob nas, ki živimo po Kristusovih naukih, dočim vi bližnjega pobijate po cestah! — Stariši, ali je taka vaša krščanska vzgoja? Kje je orožništvo? »Svitga Duha mačka snidla!« tako je zaklical nekdo mežnar v zakristiji pri neki veliki slavnosti. O da bi prišla danes ena taka velika mačka, da bi pojedla to surovo družbo, potem bo srečna naša okolica!

Mirna. Prosimo za prostorček, da izve svet, kako vse tekuje v agitaciji za naše občinske volitve. Najbolj se odlikuje Gorenja vas, kjer se dve tercialki goreče trudita za propadajočo esesarsko barko. Mož, ki upa postati esesarski župan, je iz hvaležnosti tercialkama nesel na pustni torek zvečer pod okence dosti daril, krompirja, prediva, korenja, repe in zelja. Meso je pozabil. Na pepelnico sredo zarana nek mož k sosedu pred vežo caplja. Tam pa ni bil nič kaj dobro sprejet. Prosi, če se sme malo pogret. Ko pride hčerka domov, ga prime za roko in pelje k sosedovim dekletom lepo in reče tako: Kaj boste se ga branile, k nam ga podile? Ve ste ga dobile! Saj za agitacijo dosti je prinesel in poplačal vama je ves trud, ta preklicani labud! Ko Mickin ata to vidi, domu prileti in ozmerja vse tri. Komaj ga mamica pomiri: Poslušaj ljubi mož me ti! Zaradi naše agitacije cel svet se smeji. Pa ata vzroji in vzdigne svoje orjaške pesti: Počakajte, počakajte me liberalci vi! Ne veste še, kaj sem jaz in moje tri, in še ta rjava babica ima tudi kri. — Zdravo! Ivan Frluga pa še dva druga.

Štajersko.

Sv. Lovrenc v Slov. goricah. — Zadel nas je žalostna vest, da nas zapusti naš gosp. kaplan Zidanšek, ki je prestavljen na našo veliko žalost v Rajhenburg. Bil je duhoven, kakršnih je malo, bodisi v cerkvi, v šoli in sploh v vsaki družbi. Ostane nam tukaj v nepozabnem spominu. — Stari in mladi farani.

Sv. Vid niže Ptuj. Pred zadnjimi volitvami je tudi tukaj vsled nepoučenosti ljudstva osnoval g. Pivko kraj. organizacijo SDS in je dobil 40 glasov (SRS 125!). Kmalu potem se je čulo od strani resnejših kmečkih gospodarjev, da je velika napaka od onih kmetov, ki so prvi trenutek mislili, da bodo direktorji, bankirji in advokati (ki dejansko vodijo SDS) najboljše zastopali — kmeta. Na velikonočni ponedeljek 1925 je prišel sam Pivko, da dobi zaupnico od Videmčanov, ker je glasoval za zvišanje davkov. Pri tem je v nebo povzdigoval SDS. Tov. E. Stoklas mu je takrat dokazal pogrešnost SDS politike. Od takrat Pivka nismo več videli pri nas. Saj je tudi škoda, da bi še prišel, kajti SDS tekom 7 let ni storila za kmeta ničesar. Poznala nas je le ob volitvah in pa tedaj, ko je bilo treba zvišati dohodnino. Spominjamo se še prav dobro, kako so demokrati poslali na naš kmetijski shod — žandarje, da nas s puškami razženejo. Od demokratov lahko pričakujemo torej zraven praznih obljub le še hujše davke in za nameček — batine. Kaj pa od Radiča? SRS nam ni obljubovala ničesar, ker nam za gotovo tudi ničesar obljubiti ne more, dokler nimamo kmetije in delavci večine. Kljub temu je g. Radič kot prosvetni minister pred kratkim dal naši šoli podpore 10.000 Din. Saj so demokrati tudi dajali podpore, toda ne za — kmečke potrebe. Na milijone dinarjev se je razteplelo za razne teatre, na-

grade orjunašem itd. To vse zato, da bi orjunaši z revolverjem in palico pomogli, ako ne bi hotel dati kmet zadnjega repa iz hleva za delomržno gospodo. Hvala Bogu stokrat in tisočkrat, da niso zmagali demokrati, kajti takrat bi nastal v Sloveniji pravi pekel za kmeta in delavca. To so dejstva. Spričo tega je jasno, da bomo Videmčani zbrisali demokratarski madež, t. i. mirno likvidirali demokratarsko kraj. organizacijo; tam včlanjeni kmetje, ki so sicer pošteni, toda zavedeni, pa pristopijo kot en mož k nam, da pomagajo svoji kmečki stranki do čim večje moči in konečno popolne zmage. **Kakor tukaj, bi se naj zgodilo v vseh onih krajih, kjer so podobne razmere.** — T., kmet iz Št. Vida niže Ptuja.

Sv. Bolfenk pri Središču. Tovarš urednik, gotovo ste si že mislili, ker se nismo tako dolgo oglašili, da smo vso zimo mirno preспали. Res nismo dovolj pridno delali na organizacijskem polju, pa vendar smo kljub temu budno na straži. Enkrat nas je obiskal tov. Kelemina, ki nam je poročal o političnem položaju. Izvajal je tako točno, da mu vsi kličemo: »Najprej tako do končne kmečke zmage!« Ni pa bil ta shod po godu našim esesarjem. Zato so drugo nedeljo poklicali Bedjaniča na shod, ki bi se vršil mirno, da esesar ni raztrgal rokava na suknji našega pristaša. V prihodnje si napravijo naši pristaši železne srajce, da bodo lahko potem mirno poslušali esesarske govornike. Svoje pristaše pozivam, da čim bolj pridno napredujemo. Ker že imamo svoje izobraževalno društvo pod imenom »Bralno društvo Lipa«, bi prosil, da vi podpirajo in čitajo knjige te koristne ustanove. Sosedne kraje pa opominjamo, naj se čim prej organizirajo v ZSKL, da v kratkem ustanovimo »Okrajni odbor ZSKL« v Ormožu in tako zopet pridemo za korak naprej. Za to je že enkrat čas. Brez zamere.

Iz Slov. goric. Gda sta mi Hrga in tisti Kolar, kaj je Stražo zgubili, odišla, šem ša dale, da bi tisto najša, kaj mi je obečala. Zdej sem pač moker grata, gda sem zveda in tudi spriča, da je una ožejena in da ima že njega v strahu, da celo gre krej juga na volitev in da mora v tisto luknjo notri spustiti, kam ona če. Zdej sem pač dober, da nisem v to priša, ker jaz ne bi tak dela, ona pa tak ne bi notri smela, da bi mi tam kazala, kam naj spustim. Ne žalosten grem naprej, da pridem na gostivanje k Hrgi, kakor sem zadnjič pisa in pujoč sem še si pri tistem Kolar, kaj je Stražo zgubila kankle zavdija s potačem na vogle. Grem po Gibini prta Hvaletincem, da bi se melda na gostivanje. Na njivah pa pride proti meni coprnc, katera je ravno mene lovila in mela povedano, da me naj stisne, ko me zagleda. Gda me zagleda, se zdere: Stoj! Malo sem se resen vstraša, gosp. urednik, pa srce mi ni s hlač skočilo, saj je moja že bila oženjena. Počakam coprnc z napetoj stražo, kar se una vstraši in meni po drugih frateh vujti v Būkošak k Vučinečevim. Zdej pa

sem spūsta enkrat in coprnc je pala, pa ne bila čista mrtva. Grem čista blūzi, pa pita: Kaj je vam, tetica? Pa me tak hūdo pogleda, kak merca mačka. Bila pa je tudi dobra zame, zavolo toga, da pove, da ima samo z a c o p r a t i tistega, kateri je hoda po Senčaku in misli na gostivanje priti v Hvaletince in da vi gvišno niste tisti. Holt: zdaj pa sem si jaz tudi malo daj seja in pita zavolo toga, kaj bi se z njim zgodilo. Baba pa je dobro vedla, da bi me v klet vrgli, pa nič piti ne jesti ne dali celi caj, kaj bi gostivanje meli. Gosp. urednik in dragi bralci »Kmetkega lista« si lahko mislite, kak je meni vroče gratalo, gda sen to čūja. Obeča sem, da poročam drugič, kak bo na gostivanju. Zdej pa taki hic na mojih laseh. Tuhtan in štūdiran, kaj naj naredim, pa čūjen muziko iz Vūtamara. Oho! Moja zadnja pomoč, si mislim, pist tisto babo tam sedeti in hajt napre. Gda je človek v sili, si pač more pomagati, če bi glih najdebelejšo glavo zgūba. Popoka sen jo dobro. Zmsila sem, da so moj oče pravli, da je muzikant najboljši na gledūvlen in igran san. Zapuna se muzike navūča in da lahko vogledūvlen i nigran san. Zapuna sen si to dobro in zdej mi je prav prišlo, bole kak kda na sveti. Stopa sen k muzikanton in celo primas sem tan bija, to je tisti, ki ga vsi pitajo, kero bi igrali. Pa kaj še sen drugo vse bija, ki sem tistemi marš igra, keri bi ta priša na gostivanje. po pasko sem ga moga meti, če bi kakki ferdehtig človek ša po Hvaletincih, to so mene mislili. Te sen se pač malo vstraša, gda je prišla (v tork mislin je bilo) tista coprnc, pa nje, pač pa če bi me spoznala in ovin povedala, kak sen pufna na njo, kda se me je njivah mislila zagnati, potem si lahko mislite, kaj bi se z menoj še zdej godilo. Na gostivanju nas je bilo precej, pa vsi razven mené boj gajci. Ovi so dali za ofer neki dinar, kro-no ali paro, jaz pa sen da vkūp več en vinar. Pa to nič ni, saj sem potil doba deset tejk in lačen sen tudi ne bija, na ove pa sen ne gleda, kak sploh muzikant s ten nič nema, da pri peči sedi, iesti pa lahko tan vzeme, ge kaj vidi na mizi. Krapov smo že muzikanti več pojeli, kak ovi vsi, če ne tū pa indi. Dragi g. urednik, ven, da Vas mudin, pa z menoj potrpite, saj bom se muziki zdej odpoveda in grem rajši v toti farov služit samo zdej še moren prle iti na Polenšak na misjon. Če stoga kaj ho in kak bo, pa še ne smem pozabti zdej povedati od enega v Vūtamarcih, kak se je žen-a, to Vam vse poročam drugič. Če žiher, mi povete. (Žiher, žiher! Ur.) Vas pa, spoštovani bralci »Kmetkega lista«, posebno iz Sl. goric, najsrčnejše pozdravlja Vaš večni Vogelnikov Draša iz Pužovega grada.

Novo okusno preurejeno gostilno je otvoril v Ljubljani na Starem trgu št. 11 naš tov. Josip Uran. Točil bo najboljša štajerska in dolenska vina ter postregel s prvovrstnimi domačimi jedili. — Našim pristašem posej gostilne kar najtopleje priporočamo.

Novice in zabava

Nagrade za nabiranje novih naročnikov za »Kmetijski list« prejmejo sledeči: Tov. Anton Lipovšek v Mariboru 197 novih naročnikov, dobi 500 Din. Nagrade po 200 Din prejmejo tovariši: Ivan Kristan, Vače, za 47; Ivan Klemen, Studenci pri Mariboru, za 42; Fr. Verbošek, Rog. Slatina za 30; Ivan Suhadelnik, Rakitna, za 30; Peter Veselič, Stari trg pri Črnomlju, za 22 novih naročnikov. Nagrade po 100 Din prejmejo tovariši: Mihael Geršak, Rajhenburg, neimenovani z Gorenjskega; Anton Janša, Podhom; Janko Otorepec, Podplat; Martin Horvatič, Krškavas; Alojz Zupanc, Mislinje; inž. Cvetko Kalin, Rajhenburg; Jože Zalar, Begunje pri Cerkljici; Blaž Jesenč, Dramlje; Josip Pinter, Št. Jur ob juž. žel. — Nagrade v knjigah prejme zelo veliko število nabiralcev. Vseh novih naročnikov je do danes nad 2000! Ta številka naj nas vzpodbuja k nadaljnjemu vztrajnemu širjenju »Kmetijskega lista«!

Somišljeniki! Vsako priliko porabite za pridobivanje novih naročnikov »Kmetijskega lista«! To je obenem najboljša priprava za volitve!

Prošnja na enajsteno uredništvo »Jutra«: Z ozirom na Vašo notico o imenovanju g. Golja, ki se je izvršilo brez velikega vpliva, dobivam iz vrst znanih samostojnih demokratov veliko prošnje za intervencije, da Vas moram v interesu svojih izmučenih žilcev vljudo prositi, da Vašo notico glede mojega vpliva blagohotno prekliče. — A. Prepeluh.

Za železniškega zdravnika v Ljubljani je imenovan g. dr. Ivan Zajc, zdravnik in bivši deželni odbornik.

Nov šef agrarnega urada v Mariboru. Za predstojnika tega urada je bil imenovan g. Gustav Golja.

Mesto za konjača. V kočevskem sodnem okraju ni nobenega koncesioniranega konjača, vsled tega se opozarjajo interesi, naj vložijo prošnje za podelitev konjaške koncesije pri srezskem poglavarju v Kočevju, kjer dobe tudi vse potrebne informacije.

Za smeh in kratek čas. Pretekli teden sem bral v slovenskih kajtenah, da sem imenovan za direktorja nekakega velikega industrijskega podjetja v Bosni. Od presenečenja mi je celo tradicionalna cigareta padla iz ust. In so prihajali k meni ljudje kar v trumah, da mi čestitajo, a vsak se je tako mimogrede priporočil za kakšno malenkost. Med njimi je bilo največ takih z zelenimi obrazi. Zelena barva je namreč simbol znane slovenske zavisti. Najbolj »spodoben« je bil zopet pobozni »Slovenec«, ki je po svoji »katoliški« maniri segel naravnost v moj žep, preštel, kar je tam našel, po strani šepnil nekaj skrivnostnega davkarju in mi

iskreno čestital. Iz vseh oken nekdanje »Katoliške tiskarne« tam za vodo je lila zelena barya na šentpetersko predmestje. Jaz pa sem se spomnil na svojo »sijajno« karijero v SHS. Če bi imel čas in prelistal slovenske kajtenge od l. 1918 dalje pa vse do danes, bi našel, kaj sem pravzaprav že vse bil! Bil sem enkrat ali večkrat nič manj kot minister, nadalje zastopnik naše države v Washingtonu (slovenski listi v Ameriki so prinesli celo debelotiskano na čelu lista, da sem se že izkrcal v New Yorku!), ponovno sem bil že državni podtajnik, gerent mesta Ljubljane, predsednik Kranjske hranilnice in Mestne hranilnice ljubljanske, generalni direktor delavskih zavarovalnic, končno so me napravili še za direktorja industrije tam nekje v Bosni. Med tem pa sem opravljal tudi druge posle, ki so mi donesli čestita imena, kakor n. pr.: demagog, tat (Mariborska Straža), narodni izdajalec (dr. Korošec!), klerikalni prodanec (»Jutro« in »Slovenski Narod«), rdeči jezuit (»Učiteljski Tovariš«), protidržavni element, separatist, hujskač itd. — Lepa karijera! si bo mislil čez 50 let tisti zgodovinar, ki bo listal po naših kajtenah in revež ne bo vedel, da je ostala vsa ta pestrost samo na papirju natiskana. Zelo hvaležen sem kajtenkam za to velikodušno naklonjenost. Moja skromna in skrita misel ob tej hvaležnosti pa je: Dajte, glejte, da bo končno vsaj eno res, takšno ali drugačno. Kajtenškega blagoslova imam za enkrat dovolj; sedaj pa tako naredite, da bo vsaj eno postalo resnica. V tem pričakovanju se toplo priporočam. — Albin Prepeluh.

Sin ubil lastnega očeta. Med Francetom Vukom starejšim iz Moravskega vrha in njegovim sinom Francetom je nastal 22. februarja v kleti Martina Babiča v Moravskem vrhu prepir radi nekaj trsnih škarij. Sin je očetu zagrozil, da ga bo »še nocoj pretepel radi škarij«. Oba sta vjnjena odšla proti domu. Oče je vsled vinjenosti padel na tla, a sin ga je skušal dvigniti. Ker se mu to ni takoj posrečilo, je začel očeta pretepati. Najprej ga je pretepal s pestmi, nato pa je pograbil vinogradni kol in z njim mlatil po očetu, kljub temu, da ga je oče s povzdignjenimi rokami prosil, naj ga ne pretepa. Zdivjani sin pa ni kazal nobenega usmiljenja, nego je na očetu zlomil po vrsti kar pet kolov. Oče se je onesvestil. Sin je šel po mater, naj spravi očeta domov. Mati gre po očeta, ki se je med tem zavedel in ga s težavo vleče proti domu. Pride pa zopet zverinski sin in znova začne pretepati očeta. Eno uro pozneje je oče umrl. Sin se je praznično oblekel in pobežnil v Avstrijo. Upamo, da ga bo roka pravice kljub temu dosegla. Surovež je bil že večkrat kaznovan; enkrat je dobil eno leto ječe radi težke poškodbe

lastnih starišev. Zverina v človeški podobi!

Porotna sodišča so začela svoje pomladansko zasedanje v vseh štirih slovenskih okrožnih sodiščih v sredo dne 1. marca. — V Ljubljani so prvi dan razpravljali proti bolniškemu strežniku Iv. Žnidaršiču radi raznih tatvin. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe. Na to je sledila razprava proti Jos. Primecu, davčnemu eksekutorju v Ljubljani. Obtožen je bil, da je kot državni eksekutor od raznih strank sprejemal denar, a ga ni odrajal državi, katero je na ta način oškodoval za 6162 Din. Zagovarjal se je z svojo bedo. Ne pije, ne kadi, a je invalid, ker ima prestreljeno roko. Skrbeti mora za mater, ženo in štiri otroke. Porota ga je oprostila. — V Novem mestu se je vršila prvi dan razprava proti 20-letnemu hlapcu Jan. Škofljanecu iz Dol. Skopice, ki je na zverinski način umoril svojega 16-letnega tovariša Al. Arnška. Škofljanec je dobil 4 leta težke ječe, njegova ljubica, vdova Dragica Murovičeva, ki ga je nagovarjala k dejanju, pa eno leto težke ječe. V Mariboru je bil Janoš Somer obsojen na pet let težke ječe, ker je iz maščevanja zažgal pri posestniku Mihaelu Lajnsčku v Vel. Dolenjih (Prekmurje). V Celju sta bila radi uboja pred poroto obsojena Viktor Turnšek na 3, Alojz Križan na 2 in pol leta težke ječe.

Samomor. Zadnji petek je pred mrtvašnico pri sv. Krištofu v Ljubljani izvršila samomor 38 letna žena kolarja Josipa Pirša. Izpila je steklenico lizola. Pomoč je prišla sicer takoj, kljub temu je nesrečna žena umrla. Samomor je izvršila najbrže iz žalosti radi bližajoče se prodaje domače hiše.

Dva tihotapca sta bila ustreljena pri Radencih blizu Radgone. Finančna straža je zapazila tihotapsko tolpo kakih 20 oseb. Straža je pozvala tihotapce, naj obstanejo in izroče blago. Toda tihotapci se niso pokorili, nego so začeli na finančno stražo streljati. S tem je bila straža prisiljena tudi rabiti orožje. Razvila se je prava bitka, ki je končala strašno za tihotapce. Dva sta na mestu obležala mrtva, več pa je bilo ranjenih. Tudi en finančni stražnik je ranjen.

Volilci svojega poslanca skoraj linčali (javno usmrtili). Francoski socialistični poslanec Renaudel je obiskal te dni Toulouse, mesto, ki ga je poslalo v parlament. Medtem ko je sedel pred neko kavarno, je prišla k njemu deputacija delavcev, ki mu je ostro očitala, da ni izpolnil obljub, ki jih je dal svojim volilcem za časa volilne borbe. Končno so razjarjeni volilci na poslanca navalili ter bi ga bili usmrtili, da ni prišla pravočasno policija, ki ga je rešila s tem, da ga je odvedla v zapor. Vsekako so francoski volilci bolj energični in bolj pametni kot

TEDENSKI KOLETAR

Dnevi:

7. marec: nedelja: Tomaž Akv.
8. marec: ponedeljek: Ivan od S.
9. marec: torek: Frančiška
10. marec: sredo: 40 mučenikov.
11. marec: četrtek: Heraklij.
12. marec: petek: Gregor.
13. marec: sobota: Rozina.

Sejmi:

7. marec: Zalog.
8. marec: Velika Loka, Rakitna, Motnik, Pilštanj.
9. Brezovica.
10. marec: Zagorje na Notr., Rakka, Smuk (žužemberški okraj), Žiri, Št. Jur ob Taboru, Kapele pri Brežicah, Spodnja Poljskava, Dol pri Hrastniku, Kostivnica, Vitanje.
11. marec: Gradac, Sodražica.
12. Drnovo pri Krškem, Kotredž, Vesela gora pri Rakovniku, Radovljica, Kamnik, Turjak, Spodnji Logatec, Št. Jur ob južni žel.

slovenski. Samo se spomnimo, kaj vse so eseslarji doslej obljubljali še pri vsakih volitvah, dosegli pa niso za svoje volilce prav ničesar, oziroma so tekli dolgi 7 let, odkar imajo v Sloveniji vso politično moč v rokah, dosegli to, da naše ljudstvo danes omaguje pod nezgodnimi bremenami. Volilci, zganite se in pogledajte, kaj znajo Francozi z obljubkarskimi poslanci!

Anton Melik, Do Ohrida in Bitolja. Ljubljana 1926. Založilo »Jutro«. Cena 16 Din. V naši potopisni literaturi imamo malo knjig, ki bi bile tako zanimive, kot je popis Melikovega popotovanja po Južni Srbiji. Živo nam ne riše samo pokrajine, vasi in mest, marveč tudi ljudi, njih borno in priprosto življenje, njihove šege in običaje. Skoplje, Ohrid, Sv. Naum, Bitolj, Prilep in vožnja po zaslihi ozkotirni železnici ali v vojaškem avtomobilu med temi kraji so opisani zelo prikupno.

ZA SMEH.

Ciganka vedeževalka: »Lani sem Vaši hčeri prerokovala moza in dvojčke. Ali se je izpolnilo?«

Mati: »Samo deloma. Dvojčke že ima, na moza še vedno čaka.«

* * *

Gost, ki si je naročil pečenko: »Slišite, ta pečenka pa že močno smrdi!«

Gostilničarka: »Tako? Potem je pa že skrajni čas, da se meso pojle!«

* * *

»Kateri osli nimajo niti nog, niti rok, niti glave?«

G-osli!«

